

nın sesi yoktur. Ama, rejim için tehlikeli olma-ya başlayan insanların sızdığı müessese haline gelince elbetteki, örfi idare onların da yakasına yapışacaktır. Hem «örfi idareyi ilân edeceğiz» diyoruz; hem, kendilerinin elini kolunu bağlayacağız, yetki vermeyeceğiz; ondan sonra da, «neden bu anarşiyi temizlemedin, neden neden bunlara tedbir almadın?» diyeceğiz.

Muhterem arkadaşlarım, bu vatan, hepimizin vatanıdır; bu millet, hepimizin milletidir. Bizim üzerimizde büyük vebâl vardır. Burada alınan tedbirlerden; rejime, demokrasiye, hürriyete inanmış olan hiç kimsenin alınmamasını arzu ederim.

13 ncü madde neymiş efendim; «sıkıyönetim, anarşik olaylara veyahut ta sıkıyönetimin ilânına sebep olan hadiselerle el koyar.» Sıkıyönetim, elbette sıkıyönetime uygun gelen bir hal var ki, geçmişe el koyacak ki; ileriye temiz hale getirebilsin. Yok; ona dokunma, yeniden olursa, zamanında karış; olmazsa kaldır, yeniden, tekrar, bu memlekette anarşi başgöstersin.

1946 yılında geçmiş olduğumuz çok partili hayata, elbette bu gibi mikroplar girecektir. Bunlar, rejimi, bu nizamdan faydalanarak yıkıp, memleketi köleleştirmek istiycekler. Fakat; demokrasiye, hürriyete inanmış olan Hükümetler, Parlâmento, Silâhlı Kuvvetlerimiz ve partilerimiz buna müsaade etmeyeceklerdir. Elbirliği ile bunun müdafaasını yapmak mecburiyetindeyiz.

Aksi takdirde, bu memleket bir gün yok olabilir. Yalnız şimdiki duruma değil, elbetteki gelecek durumlara da bakmak mecburiyetindeyiz.

Maddeler geldiği zaman, üzerinde de, ayrıyeten konuşmalarımı yapacağım. Tasarı, yerinde olan tedbirler getirmektedir.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Sayın Buldanlı, söz sırası sizde, buyurun efendim.

AHMET BULDANLI (Muğla) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım;

Yüksek malûmanuzdur ki kanunlar, daima, ihtiyaçlardan doğmaktadır. Vazı kanun ihtiyaçlar zorladığı müddetçe, yeni kanunlar getirmek veya meri kanunlar üzerinde değişiklik yapmak durumundadır. O bakımdan, 1402 sayılı Örfi İdare Kanununun iki maddesi Anaya-

sa Mahkemesi tarafından bozulduktan sonra, Hükümet, bunlara bâzı değişiklik maddeleri ilâve ederek getirmiştir.

Bu, Sayın Aybar'ın dediği gibi; Hükümetin bir buçuk sene sonunu göremeyişi, bir basiretsizlik neticesi midir; yoksa, içtimai hadiselerin süratle değişmesi neticesi, Türkiye'de duyulan bir ihtiyaçtan mı meydana gelmiştir? O, Yüce Meclisin bileceği bir iştir. Bu hususu Yüce Meclis enine - boyuna tartışacak, sonunda terehini yapacaktır.

Hükümet bu maddeleri getirdi diye O'na böhçtan etmek veya basiretsizlikle itham etmek, bence doğru değildir. Yani, Hükümeti müdafa etmiyorum; ama bugün Türkiye'nin içinde bulunduğu buhranlar nelerdir, bunlara neler sebep olmuştur, ileride Türkiye ne gibi tehlikelerle karşı karşıya gelecektir? Bunu, Türkiye Büyük Millet Meclisi düşünmek durumundadır. Bu sebepten, önümüze gelen tasarıyı bu noktâ nazardan ele almak, düşünmek ve bir noktada karara varmak durumundayız.

Anayasanın bugün, ibertutar yeri kalmadığı ve 1961 Anayasasının; ruhundan, mânasından, hattâ şeklinden kaybedildiği iddia edilmektedir.

Ben bu fikre inanmıyorum. Ve Türkiye'de birkaç senedir, hattâ 10 sene içerisinde bir sloganlar enflasyonu başlamıştır. Her fikir sahibi karşı fikri; ya reforma karşı olmak, ya Anayasayı tağyir etmek, tadil etmek bahanesiyle itham etmektedir. Lütfedilsin de, herkes kendi fikrini kendine saklasın. Efendim, Anayasa değiştirildi, mânasını kaybetti, delik deşik oldu gibi ve buna benzer ifadelerle Anayasanın bütünlüğünü bozmak, onun kutsiyetini ihlâl etmek doğru değildir bence. Neden? Anayasanın 155 nci maddesi; nasıl tadil edileceğini, hangi prosedüre tabi olacağını bizzat kendisi yazmıştır: «Mutlaka bir kurucu Meclis kararıyla Anayasanın değiştirileceği» hükmü, bizim Anayasamızda yoktur. O yünden, Sayın Aybar'ın iddiasının yersiz olduğu kanaatindeyim bendeniz. Gayet tabii ki, Yüce Meclis, Anayasanın 155 nci maddesinin öngördüğü o 150 imzayı bulur, üçte bir imzayı bulur, üçte iki ekseriyet temin ederse, hattâ hattâ Anayasanın tümünü değiştirebilir. Referandum müessesesi yoktur Anayasamızda, referanduma sunamazsınız, kuru-